

Ett forskningsprogram om idrott, friluftsliv och miljö

Utllysning av medel

Programmets förväntade budget	Sammanlagt 70 miljoner kronor under fyra år
Mistras finansiella bidrag	Högst 80 % av programmets sammanlagda budget, maximalt 56 miljoner kronor
Motfinansiering	Minst 20 % av programmets sammanlagda budget.
Ansökans längd	Högst 40 sidor + bilagor (CV och intyg från programvärd)
Ansökningar Mistra tillhanda senast	Fredagen den 30 november 2018 kl 16.00. Ansökan skickas till mail@mistra.org som en sammanhållen pdf.
Bilagor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bakgrundsrapport: "The Impact of Sport and Outdoor Recreation (Friluftsliv) on the Natural Environment" 2. Förstudie: "SportMistra Ett forskningsprogram om åtgärder för att minska miljöpåverkan från idrott och friluftsliv" 3. Godkända kostnader och godkänd motfinansiering 4. Budgetmall
Kontaktperson	Åsa Moberg, tel +46-(0) 70-732 46 02, asa.moberg@mistra.org

Ett forskningsprogram om idrott, friluftsliv och miljö

Utllysning av medel till ett forskningsprogram

Mistra erbjuder forskargrupper att tillsammans med andra samhällsaktörer lämna förslag på ett nytt forskningsprogram. Forskningsprogrammet ska adressera betydande miljöutmaningar som samhället står inför och främja långsiktiga lösningar. Utlysningens fokus är idrott och friluftsliv. Forskningsprogrammet ska vidareutveckla kunskapen om och förståelsen för hållbarhet i relation till idrott och friluftsliv och i betydande omfattning bidra till minskad negativ miljöpåverkan och till en hållbar samhällsomvandling. Ett utvecklat tvärvetenskapligt samarbete mellan forskargrupper inom idrott och friluftsliv förväntas.

Bakgrund

Många i Sverige är engagerade inom idrott och friluftsliv. Ur ett samhällsperspektiv förespråkas idrott och friluftsliv både på nationell och lokal nivå för att främja viktiga sociala aspekter, som folkhälsa och integration. Kopplat till idrott och friluftsliv finns även en stark industri- och näringslivsverksamhet som skapar arbetstillfällen. Idrott och friluftsliv omfattar även stora frivilliginsatser, genom engagemang av funktionärer, ledare mm. Inom idrott och friluftsliv finns alltså en rad olika aktörer med varierande mandat, syfte och engagemang.

Miljöeffekterna av idrott och friluftsliv har fått relativt liten uppmärksamhet. Relevanta miljöeffekter är relaterade till resor till och från aktiviteter, utrustning, mat vid evenemang, markanvändning, konstruktion och drift av arenor, med mera. Det finns stora kunskapsbrister när det gäller miljöeffekterna, och vissa områden har inte studerats alls. Dessutom kommer miljöförändringar, inklusive klimatförändringar, att påverka framtida aktiviteter inom idrott och friluftsliv. Detta och andra nya trender kommer att kunna ge upphov till nya miljöeffekter. Med de starka organisationer som finns både lokalt och nationellt, samt det stora antalet människor som är engagerade finns det en stor potential för att införa och stödja hållbarhet inom specifika idrotts- och friluftslivsaktiviteter och även bredare i samhället, och därigenom bidra till en hållbar samhällsomvandling.

De två forskningsområdena idrott och friluftsliv har hittills haft liten samverkan, medan var och ett av dem har etablerat samarbete med ett flertal andra discipliner. Ett närmare samarbete bör leda till synergier och nya upptäckter.

Utlysningen är baserad på två rapporter som Mistra beställt: en bakgrundsrapport utarbetad av en internationell arbetsgrupp för att beskriva potentialen för ett forskningsprogram om idrott och friluftsliv med fokus på miljö (bilaga 1) och en svensk förstudie som omfattat idrott och friluftsliv i Sverige (bilaga 2). Vid eventuella nyansskillnader mellan den svenska och engelska versionen av utlysningen äger den engelska företräde.

Inriktning

Forskningsprogrammet ska ha fokus på idrott och friluftsliv, där deltagande i idrottsaktiviteter såväl som idrott med åskådare omfattas, och där friluftsliv både i stadsmiljö och glesbygd är av intresse. Miljömässiga aspekter ska vara i fokus. Andra relevanta hållbarhetsaspekter ska också ingå i programmet för att stödja systemperspektivet. Dessa kan vara t.ex. jämlikhet, landsbygdsutveckling, hälsa och social sammanhållning.

Utlysningen utgår från att ett gemensamt forskningsprogram för idrott och friluftsliv bidrar till tvärvetenskapliga synergier. Forskningen bör också baseras på samverkan med intressenter av olika slag. Syftet med en sådan samverkan är att främja mer relevanta och robusta insatser och resultat som kan bidra till att lösa strategiska miljöproblem genom mer hållbara alternativ, val och praktiker. Programmet ska omvandla existerande och ny forskning till praktiska tillämpningar och förväntas spela en viktig roll i samhällsdebatten.

Relevans och förväntat genomslag mot FNs 17 mål för hållbar utveckling måste behandlas i programförslaget.

Programmet måste innehålla åtminstone följande forskningsområden, som alla förväntas vara tvärvetenskapliga i sig:

1. Miljöeffekter av idrott och friluftsliv

Att utveckla och tillämpa nya kriterier för att bedöma och beskriva miljöpåverkan och resursanvändning kopplad till idrott och friluftsliv utgör en grund för programmet. De direkta och indirekta miljöeffekterna av idrott och friluftsliv är betydande och varierande. För att underlätta en minskning av de negativa effekterna och för att främja mer hållbara praktiker måste de potentiella effekterna, både positiva och negativa, studeras mer ingående. Positiva effekter är oftast indirekta, men inte mindre betydelsefulla för det. Framtida potentiella effekter behöver studeras för att möjliggöra utvecklingen av strategier för nya hållbara praktiker. Ett systemperspektiv är avgörande och tidigare lärdomar bör integreras och vidareutvecklas. Sådan tillgänglig kunskap kan komma från forskning om miljöpåverkan inom andra relevanta områden, till exempel transport, kläder, kemikalier, markanvändning och mat. Demografiska förändringar, individualisering vs. gruppaktiviteter, nya trender kring ägarskap, etc. kommer att påverka framtida miljöeffekter. Aktiviteter och val med låg negativ påverkan kan lyftas fram.

2. Beteende, praktiker och beslutsfattande av individer och grupperingar

De roller och perspektiv som olika aktörer har är viktiga att belysa. Det kan gälla den legitimitet, den auktoritet och det ansvar för att främja hållbara beteenden och praktiker som de har internt och i förhållande till andra aktörer. Olika strategier kan användas av kommersiella och ideella organisationer inom idrott och friluftsliv, evenemangsarrangörer, myndigheter och andra, för att uppmuntra mer hållbara beteenden bland deltagare och åskådare, och även andra på lång sikt. Det behövs mer kunskap om individers och grupperingars beteenden, praktiker och beslutsprocesser, inte enbart för att kunna välja mer hållbara alternativ, utan också för att tillhandahålla och främja dessa.

3. Styrning och förvaltning

Det finns flera utmaningar när det gäller styrning och förvaltning, till exempel i planeringssituationer där friluftsliv har haft en ganska svag position i förhållande till konkurrerande markanvändningsintressen eller relaterat till kultur och mentalitet kopplat till självständighet inom idrottsorganisationer. Programmet bör belysa relevanta målkonflikter och bidra till lösningsfokuserade dialoger. Styrnings- och förvaltningsprocesser som griper över flera olika skalor, som lokala, regionala och nationella och även processer som beaktar de olika dimensionerna av hållbarhet på ett integrerat sätt är av intresse. Skillnader och likheter mellan typiska åskådarsporter, idrott som man framförallt deltar i och friluftsliv ska tas i beaktande, särskilt när det gäller styrning och förvaltning. Det är av intresse hur styrning och förvaltning påverkar genomförande och resultat av olika hållbarhetsinitiativ. Även styrmedel och verktyg som staten och organisationer förfogar över bör ingå.

Olika vikt kan läggas vid ovanstående tre områden, men alla ska ingå i forskningsprogrammet och vara väl integrerade med varandra. Ytterligare områden kan också ingå. Även om miljöaspekter ska vara fokus i forskningsprogrammet förväntas även andra relevanta hållbarhetsaspekter hanteras. Forskningsprogrammet kommer att använda och vidareutveckla befintlig metodik inom områdena idrott och friluftsliv och bidra till diskursen och tillämpningen av tvärvetenskaplig forskning.

* * *

Programmet ska planeras för fyra år, men ha ett åttaårigt perspektiv. Det förväntas vara tvärvetenskapligt och i samarbete mellan relevanta intressenter. Det är viktigt att involvera de olika vetenskapliga disciplinerna, såväl som intressenter, i planeringsstadiet och vidare genom hela forskningsprocessen.

Under programgenomförandet förväntas dialog, erfarenhetsutbyte och när så är relevant samverkan med andra Mistraprogram.

Vem kan söka?

Utlysningen vänder sig till forskargrupper inom alla akademiska discipliner verksamma vid svenska lärosäten, forskningsinstitut och företag samt avnämare från näringslivet, den offentliga sektorn och civilsamhället. Forskare och organisationer verksamma utomlands får delta men huvudsökande och tilltänkt programvärd måste vara en svensk organisation.

Värdorganisationen och deltagande organisationer förväntas vara samordnade i ett konsortium som skriver och lämnar in en gemensam ansökan.

Särskilda villkor

1. Motfinansiering krävs med 20 % av programmets sammanlagda budget från t.ex. företag, branschorganisationer och myndigheter. Bidraget kan delvis vara "in kind", t.ex. personal som medverkar i programmet. Kravet på motfinansiering grundar sig på erfarenheten att engagemanget och integrationen i programmet ökar när flera organisationer bidrar med resurser. Förväntad motfinansiering ska redovisas i ansökan och bekräftas i intyg från tilltänkt programvärd.
2. Gällande regler för indirekta kostnader – se bilaga 3.

Ansökningsprocess och beredning

Ansökan ska skrivas på engelska, förutom en sammanfattning på svenska. Ansökan ska bestå av följande delar och bilagor och måste följa angivna sidbegränsningar. Om ansökan överskrider någon av sidbegränsningarna kommer den inte att behandlas. Inga andra bilagor än nedan angivna får bifogas.

Huvuddelen av ansökan (högst 40 sidor) ska innehålla följande delar:

- Sammanfattning på engelska och svenska
- 1. Vision, mål och förväntade effekter
- 2. Programmets vetenskapliga värde, inklusive 'state of the art'
- 3. Programmets samhällsnytta
- 4. Programmets organisation
- 5. Kompetens och nätverk
- 6. Beskrivning av ingående projekt
- 7. Leveranser
- 8. Kommunikation
- 9. Budget (använd budgetmall, bilaga 4)

Följande bilagor ska bifogas:

- I. CV:n på högst 10 nyckelpersoner (max 1 sida per person)
- II. Intyg från tilltänkt programvärd

Observera att det av programförslaget tydligt ska framgå: (a) preliminär programtitel, (b) tilltänkt programvärd, (c) tilltänkt programchef, (d) kontaktperson för ansökan med fullständiga kontaktuppgifter.

Det maximala antalet sidor för huvuddelen av ansökan är 40 sidor, men det är inget mål i sig att nå upp till detta antal. Det är i ditt intresse som sökande att ansökan är koncis och läsbar. Ansökan kommer, om den beviljas, att utgöra grunden till den programplan som styr programmet.

Till ansökan ska fogas ett intyg som bekräftar att den tilltänkta programvärden (tillika huvudsökande) är beredd att ta på sig programvärdskapet och ställa nödvändiga resurser till förfogande, samt accepterar Mistras regler för indirekta kostnader. Den tilltänkta programvärden ska också intyga att löften om motfinansiering har inhämtats och överensstämmer med redovisad intäktsbudget. Intyget ska vara undertecknat av rektor, VD eller motsvarande (eller den rektor/VD/motsvarande utser i sitt ställe).

Notera att det normalt är ett heltidsuppdrag att vara chef för ett Mistraprogram och att alla program förväntas ha en kommunikatör. Läs gärna avsnittet "Att driva Mistraprogram" på www.mistra.org (under "Om Mistra").

Mistra avser att bevilja forskningsmedel till ett (1) av de inlämnade programförslagen. Det är inte möjligt inom ramen för denna utlysning att söka medel för enstaka projekt.

Lägg märke till att Mistra omfattas av offentlighetsprincipen, vilket innebär att alla inkomna handlingar till Mistra, inklusive ansökningar, är offentliga. Under vissa förutsättningar kan uppgifter sekretessbeläggas. Personuppgifter som inkommer hanteras i enlighet med gällande lagstiftning om dataskydd. För mer information se Mistras integritetspolicy (www.mistra.org/integritetspolicy/).

Ansökan skickas som en sammanhållen pdf (inklusive bilagor) per e-post till mail@mistra.org och ska vara Mistra tillhanda senast fredagen den 30 november 2018 kl 16.00.

Utvärderingskriterier

Samtliga ansökningar kommer att utvärderas enligt följande kriterier där potential för lösandet av miljöproblem samt bidrag till hållbar utveckling är av central betydelse:

1. Ansats, dvs i vilken mån programmet har en bärande och sammanhängande idé och innovativ inriktning, hur välformulerade målen är samt hur väl de förväntade effekterna redovisas (inklusive indikatorer).
2. Vetenskaplig kvalitet, dvs hur väl programmet svarar mot kraven på hög vetenskaplig kompetens, teoretisk höjd och metodologisk kvalitet.
3. Nytt, dvs hur välutvecklad samverkan med användare av forskningsresultaten är (och förväntas vara) och vilka stödjande kommunikativa processer och metoder som används för att uppnå en effektiv implementering.
4. Ledning och organisation, dvs på vilket sätt programmet kommer att integreras i värdorganisationen, hur det kommer att styras och organiseras och med vilken grad av effektivt nyttjande av resurser.
5. Konkurrenskraft, dvs på vilka sätt programmet har potential att bidra till stärkt svensk konkurrenskraft och välbefinnande i vid mening.

Tidsplan

21 juni 2018	Utlysningen öppnar
30 november 2018	Utlysningen stänger
december - januari 2019	Utvärdering av ansökningar
mars 2019	Beslut om tilldelning fattas av Mistras styrelse
1 juli 2019	Programstart (preliminärt)

Kontakt

Åsa Moberg, +46-(0)70-732 46 02 , asa.moberg@mistra.org